Shemuel, Week 73: 17:15-27 - David and Yosef; Remarkable Confidence

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

1*7*:1*5*-20 David and Yosef

1. Bereishit 37:13-20 (tr. JPS 1985, c/o sefaria.org)

(יג) ניאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הָלוֹא אַחֶיךְ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲדְ אֲלֵיהֶם נִיאמֶר לוֹ הָנֵנִי: (יד) ניאמֶר לוֹ לֶדְ נָא רְאֵה אֶת שָׁלוֹם אַחֵידְ וְאֵת שָׁלוֹם וִיאמֶר לוֹ הָנֵנִי: ָּהַצֹּאן וַהַשְּׁבֵנִי דַּבַר וַיִּשְׁלַחָהוּ מֵעֲמֶק חָבָרוֹן וַיַבֹּא שָׁכֵמָה: (טו) וַיִּאְצֵאָהוּ אִישׁ וְהָנֵּה תֹעֵה בַּשַּׂדֵה וַיִּשְׁאַלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מָה תִּבַקְשׁ: (טז) וַיִּאֹמֵר אָת אַחי ָאָנֹכִי מְבַקַּשׁ הַגִּידָה נָּא לִי אֵיפֹה הָם רֹעִים: (יז) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נַסְעוּ מָזֶה כִּי שַׁמַעְתִּי אֹמְרִים נַלְכָה דֹּתָיְנָה וַיֵּלֶדְ יוֹסֵף אַחַר אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתַן: (יח) וַיָּרָאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהָמִיתוֹ: (יט) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הָנֵה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא: (כ) וְעַהָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ ּוְנַשְׁלְכֵהוּ בָּאַחַד הַבּּרוֹת וָאַמַרְנוּ חַיָּה רַעַה אַכַלַתָהוּ וְנִרְאֵה מַה יִהִיוּ חַלֹּמֹתַיו:

Israel said to Joseph, "Your brothers are pasturing at Shechem. Come, I will send you to them." He answered, "I am readv."

And he said to him, "Go and see how your brothers are and how the flocks are faring, and bring me back word." So he sent him from the valley of Hebron. When he reached Shechem, a man came upon him wandering in the fields. The man asked him, "What are you looking for?"

He answered, "I am looking for my brothers. Could you tell me where they are pasturing?"

The man said, "They have gone from here, for I heard them say: Let us go to Dothan." So Joseph followed his brothers and found them at Dothan.

They saw him from afar, and before he came close to them they conspired to kill him. They said to one another, "Here comes that dreamer! Come now, let us kill him and throw him into one of the pits; and we can say, 'A savage beast devoured him.' We shall see what comes of his dreams!"

2. Two key articles

- Rabbi Amnon Bazak, ('א חלק א') פרק יז דוד וגלית פרק יז
- Prof. Yonatan Grossman, המסרים שבסיפורי שליחות יוסף לאחיו בשכם ושליחות דוד אל אחיו אל המחנה, Megadim 24 (5755)

3. Points of comparison

- 17:42 39:6 1*7*:15 37:2 16:5-13 37:4-8 1*7*:13 37:12 1*7*:1*7*-18 37:14 17:25-27 37:15-17 1*7*:28 37:19-20 18:27 41:45
- 41:45-46 18:13-16
- Language

4. Prof. Yonatan Grossman, 'המסרים שבסיפורי שליחות יוסף לאחיו בשכם וכו', Megadim 24 (5755)

ישנם מקרים שבהם השליחות פועלת כאמצעי חינוכי לשליח עצמו. היא מסייעת לו לפתח את אישיותו ותורמת תרומה של ממש לעולמו הרוחני והנפשי. על השליח להפנים את חוויית השליחות ומסריה והדבר מכשיר אותו לקבלת תפקיד נוסף, בכיר יותר, תפקיד מכריע אשר עליו ליטול

Sometimes agency acts as a means of education for the agent personally. It helps him develop his personality, and it adds substantively to his spiritual world. The agent must internalize the agency experience and its lessons, which prepare him for an additional role, more advanced, a decisive role which he must take on along his path.

5. Shaul's signs

- 2 men in Tzeltzach tell you the donkeys have been found (10:2)
- 3 men going to Gd in Beit El, with 3 goats, 3 loaves and wine, give you 2 loaves of bread (10:3-4)
- Prophets meet you at Gd's hill, a Plishti site, with instruments, and you become a prophet (10:5-6)

	Radak	Abarbanel	Malbim
Metamorphosis	Prophet	Prophet and King	King of a Diverse Nation
2 men in Tzeltzach	ś	Family: Donkeys are Found	People who are like graves
3 men in Beit El	Place of Prophecy	King: 3 Types of Ruler	People who bring korbanot
Prophets at Gd's hill	Becoming a Prophet	Man of Gd	People who become godly

6. Rabbeinu Nisim, Derashot haRan 11

על דעתי הוא כך, שהם רצו שעיקר המשפט במה שבין אדם לחבירו יהיה נמשך מצד המלכות, והוא אומרו (ש"א ח ד - ה) "ויתקבצו כל זקני ישראל ויבואו אל שמואל הרמתה ויאמרו אליו הנה אתה זקנת ובניך לא הלכו בדרכיך עתה שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים," ופירושו אצלי הוא כך, שהם ראו שמה שצריך לסידור המדיני, יהיה מתוקן כשימשך מצד המלכות משימשך מצד השופט, ולכן אמרו "הנה זקנת ולא תוכל לשפוט עוד," ובניך אינם ראוים שיחול בנו השפע האלקי על ידיהם, כי אינם הולכים בדרכיך, ולכן ראוי שיהיה לנו מלך, ושיהיה משפטנו על פיו, והוא אמרם "שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים."...

ואילו שאלו להם מלך בסתם שיאמרו "שימה לנו מלך", או שיבקשוהו לסיבת תיקון מלחמותיהם, לא ימצא להם בדבר הזה עון או חטא, אבל מצוה. אך היה חטאתם באמרם "שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים," שרצו שיהיו משפטיהם נמשכים מצד המלכות, לא מצד שופטי התורה. ויורה על זה מה שכתוב אחריו (שם ו) "וירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך לשפטנו," לא אמר "כאשר אמרו תנה לנו מלך" בלבד... ומפני זה אמר ד' לשמואל "לא אותך מאסו כי אותי מאסו ממלוך עליהם" (שם ז), כי הם בוחרים בתיקון ענינם הטבעי, משיחול בהם ענין האלקי.

In my opinion it is this: They wanted basic justice between parties to come from the throne, as in Shemuel I 8:4-5, which I take to mean that they thought that national order would function best when it flowed from the throne, as opposed to from the Shofeit. Therefore they said, "You have aged and you can no longer judge," and your children are not suited to cause Divine benefit to be manifest upon us for they do not follow your ways. Therefore, it would be appropriate for us to have a king, and for our judgment to happen through him. Thus they said, "Place a king upon us to judge us, like all of the nations"...

Had they asked for a king in general, saying, "Place a king upon us," or had they asked for the sake of battle, there would have been neither guilt nor sin in this, but a mitzvah. Their sin was only in saying, "Place a king upon us to judge us, like all of the nations," wanting their judgment to flow from the throne, not from judges of Torah. We see this in 8:6, in which it did not say, "As they said: Place a king upon us" alone... And therefore Gd said to Shemuel, "They did not reject you, but they rejected Me from reigning over them," for they chose natural running of their affairs, as opposed to Divine control.

Rabbi Amnon Bazak, ('אלית (חלק א') דוד וגלית (חלק א')

בין היתר, משותפת ליוסף ולדוד תכונת השאפתנות. יוסף חולם חלומות על שלטון גדול, והתעניינותו של דוד בפרס המובטח למי שיכה את הפלשתי... מעידה על אמונה ביכולתו להשיגו. סביר להניח, שתכונה זו הוזנה גם על ידי נתוניהם האובייקטיביים של השניים - בהיותם נבונים ויפי מראה.

ואולם, כאן גם בולט ההבדל שבין התנהגותו של יוסף כלפי אחיו ובין התנהגותו של דוד. יוסף הביא את דיבתם הרעה של אחיו אל אביו, ובכך גרם לקנאתם ולשנאתם, בייחוד לאחר שקיבל כתונת פסים מאת אביו. מציאות זו לא מנעה ממנו מלספר לאחיו על חלומותיו, שמשמעותם הברורה הייתה שהם עתידים להשתחוות לו, ושיוסף עתיד למשול בהם. בהתנהגות זו החמיר יוסף את המצב עוד יותר... והוא נענש עליה בתקופה ארוכה של שבי במצרים.

דוד, לעומת זאת, אינו נכנס לעימותים מול אחיו, ואינו מגלה בשום שלב יחס שלילי כלפיהם. גם כאשר מטיח בו אליאב, מתוך כפיות טובה, האשמות שווא, אין הוא נגרר לעימות, אלא עונה בצניעות: "מֶה עֶשִיתִי עָתָה הֲלוֹא דֶבֶר הוא."

Among other things, Yosef and David share the trait of ambition. Yosef dreams dreams of great power, and David's interest in the prize promised to the one who will strike the Philistine... testifies to his faith that he can achieve it. It would be logical to assume that this trait was also nourished by the objective attributes of the two – being wise and attractive. But there is also an evident difference between Yosef's conduct toward his brothers and David's conduct. Yosef brought the bad speech of his brothers to his father, causing their envy and hatred, especially after he had received the coat of stripes from his father. This reality did not prevent him from telling his brothers about his dreams, the clear import of which was that they would bow to him and that Yosef would rule over them. With this conduct, Yosef exacerbated his situation even more... And he was punished with a long period of captivity in Egypt.

David, on the other hand, never entered into confrontation with his brothers, and never revealed to them, at any stage, a negative attitude toward them. Even when Eliav rebuked him ungratefully with false charges, he was not dragged into confrontation, but he replied modestly, "What have I done now? These are just words."

17:21-27 Remarkable Confidence

8. Malbim to Shemuel I 17:27

מה שאמרנו כי האיש אשר יכנו יקבל עושר גדול ובת המלך, זה לא יהיה כעין שכר על התכלית שפעל ע"י פעולתו לכבוד עמו ולאלקיו, רק זה יהיה בעבור אשר יכנו בלבד, שאיש המראה גבורה כזאת להרוג גבור עריץ כזה, גם בלעדי התועלת שהועיל בזה לבני עמו ראוי הוא לקחת בת המלך מצד עצמו בהיותו גבור ואיש חיל שאין כמוהו, וראוי הוא לכל יקר וכבוד ועושר מצד מעלת גבורתו:

That which we have said, that the one who would strike him would receive great wealth and the princess, is not a reward for the result of his deed for the honour of his nation and his Gd. It is only for striking [Goliath], for one who demonstrates such might, killing a cruel, mighty person like this – aside from any benefit caused for his nation – deserves to marry the princess on his own merits, as a mighty person, an incomparable man of *chayil*, and he deserves any honour and glory and wealth because of his great might.

9. Talmud, Taanit 4a

שלשה שאלו שלא כהוגן, לשנים השיבוהו כהוגן, לאחד השיבוהו שלא כהוגן. ואלו הן: אליעזר עבד אברהם, ושאול בן קיש, ויפתח הגלעדי. Three asked inappropriately; two received a proper answer, and one received an improper answer. These are: Eliezer servant of Avraham, Shaul son of Kish, and Yiftach of Gilead.

10. Rabbi Yisrael Rosen, עתניאל בן קנז – מנהיג דו-רבדי, Megadim 12 (Tishrei 5751)

11. Rav Amnon Bazak, 'דוד וגלית, חלק ב'

כבר הזכרנו כי למעשה שאול הוא זה שאמור לצאת לקרב מול גלית; הפרס האישי מאת שאול מדגיש את הנגיעה האישית שיש לו בכך שמישהו יעשה במקומו את המלאכה

We have already mentioned that Shaul was the one who should have fought Goliath; the personal prize from Shaul emphasized his personal stake in this, that someone should perform the task in his place.

12. Malbim to Shemuel I 17:26

"מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז," היתכן יקבל עליו שכר אחר שבמעשה הזה יסיר חרפה מעל ישראל, וכבר די לו שכר והותר אם יזכה לעשות כזאת: "כי מי הפלשתי וכו'." והלא לב כל מקנא לד' ולעמו יתאזר לנקום נקם מצד תבערת הקנאה והנקמה לעמו ולאלקיו, לא מצד השכר:

13. Ralbag to Shemuel I 17:26

התנדב דוד להלחם עם הפלשתי כאשר ידע מה יעשה לאיש אשר יכנו. וידמה שעם היותו נשען בשם יתעלה שינקו' נקמתו מהפלשתי הזה כי בא לחרף מערכות אלקים חיים שכבר נשען בזה על מה שייעדו שמואל מן המלוכה וכאלו חשב שזה יהיה כלי להשלים רצון ד' י"ת בצמיח' מלכותו, כי עם היותו חתן המלך יתכן שתגיע לו ההצלחה במלוכה:

14. Malbim to Shemuel I 17:22

וסבב ד' כי "ברגע בא דוד המעגלה," שהוא במקום חניית המחנה, ברגע זו "החיל היצא אל המערכה והרעו" לקראת נשק, ולא היו אחיו במעגל המחנה רק במקום המערכה, והוכרח דוד לרוץ אל המערכה ועל ידי כן ראה את הפלשתי והתפעל מדבריו:

15. Malbim to Shemuel I 16:23

.והנה בזה סיפר איך סבב ד' שיבא דוד אצל שאול, שזה היה הסבה הראשיית לכל קורותיו אח"כ עד הגיע אל המלכות המיועד לו It told with this how Gd caused David to come to Shaul, which was the first cause for all that happened to him until he became king, as was destined for him.

16. Malbim to Divrei haYamim II 32:1

"אחרי הדברים," בא להוציא בל נאמר שבא סנחריב עליו ע"י איזה חטא שרצה ד' להענישו, כי בהפך שבא אחרי הדברים והאמת האלה, שהיה כל עבודתו באמת ובלב [שלם] בלא זיוף, ולא נטה מדרכו הטוב, שגם זה נכלל בשם "אמת" שמורה על קיום הדבר, רק זה היה בהשגחה שיעשה נס על ידו ושיפול סנחריב על הרי ציון...